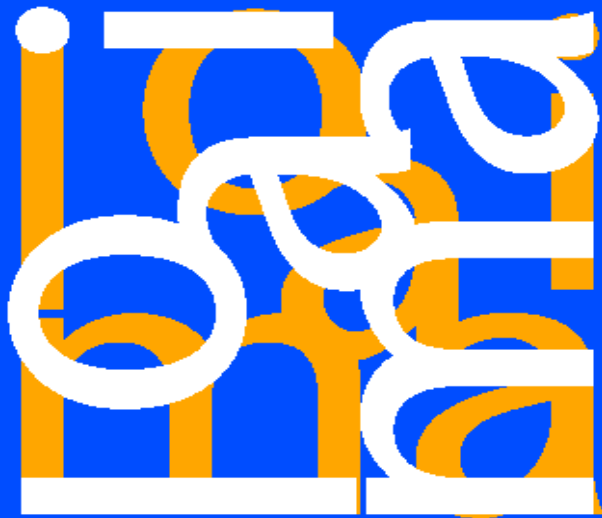

Laatija Anne Levomäki	pvm 28.9.2020
Hyväksyjä Hyvinvointivaliokunta	pvm 15.12.2020, versio 1
Päivittäjä	pvm
Päivityksen hyväksyjä	pvm
Asiakirjan sijainti: L:\Terveystoimi\PROESSIT\Kotihoito\Päiväkuntoutus\Prosessikuvausten liiteasiakirjat	

Päiväkuntoutuksen myöntäminen ja palveluiden sisältö 2021

SISÄLTÖ

- 1 Päiväkuntoutus
 - 1.1 Päiväkuntoutuksen myöntäminen
 - 1.2. Päiväkuntoutuksen kriteerit
- 2 Päiväkuntoutuksen toimintaperiaatteet
- 3 Päiväkuntoutuksen sisältö
- 4 Päiväkuntoutuksen päätyminen

1 PÄIVÄKUNTOUTUS

Päiväkuntoutusta järjestetään joka arkipäivä Kartanonmäen Palvelukeskuksen tiloissa klo 9-15. Päiväkuntoutuksen tavoitteena on ylläpitää ja parantaa ikäihmisen toimintakykyä niin, että hän pystyy asumaan omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Päiväkuntoutus tukee toimintakyvyn eri osa-alueita. Kuntosaliharjoittelu, ulkoilu ja erilaiset liikunnalliset pelit sekä tanssi harjoittavat sekä lihasvoimaa, koordinaatiota ja tasapainoa. Pelit, muistelu ja moninaiset arjen askareet tukevat taas ajattelutoimintoihin liittyvää toimintakykyä. Arjen askareita voivat olla vaikkapa leipominen tai puutarhatyöt. Käden töissä pyritään siihen, että toiminta olisi aikuisille sopivaa.

Käytettävissä on kaksi osastoa, toinen alakerrassa, toinen yläkerrassa. Osastoilla on eri kokoisia huoneita suunniteltuna erilaisten aktiviteettien toteutukseen. Lepoa varten on omat huoneet. Käytettävissä on kaksi erillistä kuntoutustilaa, joissa on lihasvoiman ja tasapainon harjoitteluun soveltuvat laitteet ja välineet. Ulkoilua varten on oma aidattu piha, mutta kävelylenkkejä tehdään paljon ohjatusti myös aidatun pihan ulkopuolelle.

Päiväkuntoutuksen asiakkaita voivat olla kotihoidon asiakkaat, omaishoidettavat tai sairaalasta kotiutuvat asiakkaat. Asiakkaita voivat olla ikäihmiset, joiden toimintakyky on vaarassa heikentyä tai on jo heikentynyt. Päiväkuntoutuksen asiakkaat ovat niitä ikäihmisiä, joiden toimintakyvyn arvioidaan pysyvän yllä tai parantuvan päivä kuntoutukseen osallistumalla.

Lähtävänä tahona voi olla lääkäri, muistihoitaja, kotihoidon henkilökunta, kotihoidon fysioterapeutti, akuutti kuntoutusosastojen henkilökunta, avopuolen fysioterapeutit, hoitajat ja terveydenhoitajat tai asiakkaan omainen.

Päiväkuntoutuksen henkilöstö koostuu sosiaali- ja terveystieteiden ammattilaisista. Päiväkuntoutuksessa toimii 4 lähihoitajaa ja 2 fysioterapeuttia, joista toinen koordinoi toimintaa. Käytettävissä on myös toimintaterapeutti. Toiminta on luottamuksellista, ja henkilöstöä sitoo vaitiolovelvollisuus.

Toiminnassa noudatetaan sosiaali- ja terveystalvvelukeskuksen suunnitelmaa laadunhallinnasta ja potilas-/asiakasturvallisuuden täytäntöönpanosta. Toiminnan laatua kehitetään terveys- ja hoivapalveluiden laadunhallinta-asiakirjojen mukaisesti jatkuvana toimintana. Päiväkuntoutus toimii kiinteässä yhteistyössä muiden sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden kanssa.

1.1 PÄIVÄKUNTOUTUKSEN MYÖNTÄMINEN

Asiakkaan päiväkuntoutuksen tarve arvioidaan kotikäynnillä tai tutustumiskäynnillä päiväkuntoutukseen. Arvioinnin tekee päiväkuntoutuksen koordinoiva fysioterapeutti. Ennen kartoitusta selvitetään asiakkaan nykyiset palvelut sekä esitiedot keskeisimmistä diagnooseista ja lääkityksistä. Selvitetään myös asiakkaan toimintakykyä ja toimintakykymittausten tuloksia sekä apuvälineiden tarvetta. Kuntoutustarpeen tunnistamisessa ja kuntoutukseen ohjaamisessa kaikki ikääntyneen kanssa työskentelevät ammattilaiset ovat avainasemassa, ohjautuminen tapahtuu esimerkiksi palvelutarpeen arvion tai kotihoidon kautta.

Arviointikäynnillä toivotaan omaisen olevan mukana etenkin muistisairaana asiakkaan ollessa kyseessä. Arvioinnin yhteydessä kartoitetaan asiakkaan harrastuksia ja mielenkiinnon kohteita sekä mahdollisia tavoitteita päiväkuntoutukseen liittyen. Samalla voidaan arvioida myös asumisolosuhteita, turvallisuustekijöitä sekä sosiaalista verkostoa.

Asiakkaalle tehdään myös SPPB liikkumiskykytesti, joka sisältää kolme liikkumiskyvyn osa-aluetta; tasapainon, kävelynopeuden sekä tuoilta ylös nousun ilman käsien apua.

Päiväkuntoutuksen myöntämisen perusteena on Loimaan sosiaali- ja terveystalvveluissa käytössä olevat toimintakykymittaukset.

Päiväkuntoutus myönnetään asiakkaalle tekemällä viranhaltijapäätös päiväkuntoutuksesta. Päätös tehdään myös kuljetuksesta päiväkuntoutukseen, mikäli asiakas kulkee päiväkuntoutukseen yhteistaksilla.

1.2 PÄIVÄKUNTOUTUKSEN MYÖNTÄMISPERUSTEET

- Asiakas on yli 65-vuotias loimaalainen
- Oma kiinnostus päiväkuntoutukseen
- Asiakas on yhden hoitajan avustettava
- Asiakas pystyy toimimaan kokopäiväryhmässä vähintään kuusi tuntia ja puolipäiväryhmässä vähintään neljä tuntia
- FIM toimintakykymittauksen luokka 4-6. Luokka 3 harkinnan mukaan, jolloin tarkastellaan erikseen motorista ja kognitiivista osasummaa, [Fim-toimintakykymittari](#)
- Rava- toimintakykymittauksen luokka 1-3, luokka 4 harkinnan mukaan, [Rava-toimintakykymittari](#)
- MMSE- muistitesti tarvittaessa (pisteet yli 15). Testin kokonaispistemäärä on 30. Tehtävät heijastavat kielellisiä kykyjä, orientaatiota, mieleen painamista ja palauttamista, tarkkaavaisuutta/ toiminnanohjausta, laskutaitoa ja hahmotuskykyä. Testin tulos on suuntaa antava ja poikkeavat tulokset vaativat lisätutkimuksia.

2 PÄIVÄKUNTOUTUKSEN TOIMINTAPERIAATTEET

- Vahvistaa ja edistää yksilöllistä, palvelutarpeesta ja asiakkaan omista voimavaroista lähtevää toimintakykyä. Asiakkaiden omatoimisuutta tuetaan kaikissa arjen toiminnoissa. Toimintaperiaate korostuu yksilöllisen kuntoutumisen suunnittelussa sekä tavoitteiden asettamisessa sekä arvioinnissa. Ydintehtävä on koordinoida asiakkaan kokonaihoitoa moniammatillisessa yhteistyössä esim. omaiset, läheiset, kotihoito tai muiden sidosryhmien kanssa.

- Päiväkuntoutuksessa asiakas osallistuu oman kuntoutussuunnitelmansa tekemiseen yhdessä vastuuhoidajan kanssa. Kuntoutussuunnitelmaa tehtäessä hoitaja kannustaa asiakasta itse määrittelemään omat kuntoutumisen tavoitteensa.

Tavoitteet kirjataan mahdollisimman konkreettisesti metreinä tai kertoina. Kuntoutussuunnitelmat päivitetään kaksi kertaa vuodessa. Päivityksen yhteydessä soitetaan omaiselle tai läheiselle tai otetaan yhteys tarvittaessa kotihoidon hoitajaan tai omaishoidon hoitajaan. Päiväkuntoutus voidaan päättää, mikäli kriteerit eivät enää täyty.

Yhteistyötä tehdään kotihoidon kanssa, jotta FIM- ja Rava- toimintakyky-mittaukset pystytään pitämään ajan tasalla.

Tavoitteita tarkistetaan moniammatillisesti 2kk: n kuluttua päiväkuntoutuksen aloittamisesta yhdessä asiakkaan kanssa.

- Päiväkuntoutuksen asiakkaiden lääkehoitoa toteutetaan Loimaan sosiaali- ja terveystalokeskuksen lääkehoitosuunnitelman ja Loimaan kotihoidon lääkehoitosuunnitelman mukaisesti. Nämä suunnitelmat pohjautuvat valtakunnalliseen Turvallinen lääkehoito -oppaaseen. Kotihoidossa on käytössä lääkehoidon osaamisen varmistamisen verkkokoulutusympäristö (LOVe), jonka myös päiväkuntoutuksen henkilöstö suorittaa viiden vuoden välein. Päiväkuntoutuksessa annetaan asiakkaille vain kotihoidon henkilökunnan jakamia tai apteekin annospussijakelun kautta toimitettuja lääkkeitä, joissa on tarkat tiedot asiakkaasta ja lääkkeestä. Päiväkuntoutuksessa annetaan myös omaishoitajan mukaan laittamia lääkkeitä, mutta lääkkeen mukana pitää olla asiakkaan nimi, lääkkeen nimi ja vahvuus sekä antamisajankohta.
- Päiväkuntoutuksessa huomioidaan työsuojelun näkökohdat, ergonomia, ohjaus, apuvälineet ja tarvittaessa parityöskentely. Asiakkaan

aiheuttaessa psyykkistä kuormitusta tai asiakkaan käytöksen ollessa uhkaavaa sairaudesta johtuen, toteutetaan palvelut parityönä.

- Päiväkuntoutuksessa on käytössä Pegasos potilastietojärjestelmä. Tiedostojen käsittelyssä noudatetaan rekisterin ylläpidosta sovittuja säännöksiä, organisaation tietoturvasääntöjä ja lupakäytäntöjä.

3 PÄIVÄKUNTOUTUKSEN SISÄLTÖ

- Taksi hakee asiakkaat kotoaan ja kuljettaa päiväkuntoutukseen. Asiakkaat saapuvat noin klo 9-9.30 (vuodenajasta riippuen ja keleistä). Asiakkaat ohjataan suunnitellun listan mukaisesti päiväkuntoutuksen ylä -ja alakertaan
- Asiakkaat vastaanotetaan ja heitä avustetaan tarpeen mukaan ulkovaatteiden ja jalkineiden riisumisessa. Kaikissa päivittäisissä toimissa asiakkaita kannustetaan omatoimisuuteen ja heitä tuetaan käyttämään jäljellä olevia voimavarojaan.
- Asiakkaat ohjataan aamupalapöytään, jossa heitä avustetaan tarvittaessa. Aamupalalla huomioidaan ruokavaliot ja nesteen saaminen.
- Asiakkaat käyvät omatoimisesti wc:ssa, mutta osaa asiakkaista muistutetaan, osaa kehoitetaan wc käynneille ja osaa avustetaan tarvittaessa.
- Kaikki asiakkaat osallistuvat aamunavaukseen, jonka yhteydessä pidetään liikuntahetki.
- Asiakkaat jaetaan päivän aikana pienryhmiin. Osa lähtee kuntosalille ja osan ohjelmaan kuuluu esim: kädentaidot, peli, ulkoilu, musiikinkuuntelu.
- Klo 11.30-12.45 on lounas, jossa huomioidaan asiakkaiden ruokavaliot, nesteen saaminen ja mahdolliset lääkkeet
- Lepotauko on 12.30- 13.15. Tauko voi sisältää pelkkää oleilua, musiikin kuuntelua, rentoutusta tai kirjan lukemista.
- Tauon jälkeen yksi ryhmä lähtee kuntosalille, muut ryhmät voivat ulkoilla, pelata, tehdä kädentaitoja.
- Ennen kotiin lähtöä on päiväkahvi. Muutama asiakas voi osallistua pöydän kattaukseen ja tiskien keräämisen.

- Klo 15.00 avustetaan asiakkaat kotiin lähtöön ja taksikuskit hakevat asiakkaat sisältä.
- Ylä- ja alakerran ohjaajat kirjaavat Pegasokseen Hosu-lehdelle asiakkaiden toiminnot ja arvioivat saavutetut tavoitteet. Päivystävä ohjaaja ilmoittaa taksille molempien kerroksien seuraavan päivän asiakkaat tekstiviestillä tai sähköpostilla.
- Päivän sisältö vaihtelee teemojen mukaan. Teemoissa huomioidaan vuodenajat ja juhlapyhät. Päiväkuntoutuksessa voi käydä vierailijoita, kuten musiikin soittajia tai laulajia, sopimuksen mukaan

4 PÄIVÄKUNTOUTUKSEN PÄÄTTYMINEN

Päiväkuntoutus päättyy, kun asiakkaan toimintakyky laskee siten, etteivät kriteerit enää täyty. Usein toimintakyky laskee nopeasti sattuneen tapaturman tai yleistilan laskun vuoksi.

Päiväkuntoutus voidaan myös lopettaa, jos asiakas on poissa päiväkuntoutuksesta kolme kertaa peräkkäin ilman pätevää syytä. Kotihoidon, omaisten tai asiakkaan itse tulee aina ilmoittaa poissaoloista, jotta päiväkuntoutuksen henkilökunta voi peruuttaa taksin ja suunnitella päiväohjelman uudelleen.

Päiväkuntoutus voidaan myös päättää, jos asetetut tavoitteet eivät täyty kuuden kuukauden kuluessa aloittamisesta ja/tai muuten nähdään, ettei asiakas hyödy päiväkuntoutuksesta.